

**Svenska
Kryssarklubben**
Föreningen för ett bättre båtliv

KRETSNYTT

Sörmland nr 4 2025

Svenska Kryssarklubben

Sörmland

Från min horisont

Det är nu decembermörkt över skärgårdens vatten. Båtarna ligger mestadels på land. Vi båtmänniskor kan förbereda oss inför nästa säsong. Vi kan drömma om kommande båtfärder eller passa på att lära oss något nytt.

I höst har vi i Sörmland haft kafékvällar med inspirerande information om olika hamnar längs kuster och i skärgårdarna och om båtlivet för ca 80 år sedan. Inför nästa år planerar vi att ta upp mörkernavigering och säkerhet.

I slutet av november hade S XK:s riksförening årsmöte i Nyköping. Några av våra medlemmar deltog i olika nämndmöten som t ex Hamn & Farled och 24-timmars.

Jag ledde ett möte för Kryssarklubbens olika kretsordförande. Vi började med en lång genomgång av förhållandena ute i landet. Som en gemensam fråga speciellt de mindre kretsarna diskuterades det vikande medlemsunderlaget och försöken att engagera både yngre medlemmar och styrelsemedlemmar.

Som goda exempel nämndes att Bottnenhavskretsen anordnat barneskadrar och en båtparad inne i Sundsvall för att "visa upp" båtlivet i området. Flera kretsar arrangerar trivselkvällar med olika teman och Qvinna Ombord är mycket aktiva i några kretsar.

Flera kretsar har medlemmar utefter en lång kuststräcka. Det bli svårt att ha kontakt under vinterhalvåret. De uppskattade papperstidningarna kostar mycket. Snart blir det enbart digitala utgåvor på nätet och flera ansåg att S XK:s hemsida är svår att använda.

Under kvällens middag bjöd Leif och Morgan från Sörmland på sång och gitarmusik med en nytt sånghäfte som stöd.

Under Rådslaget dagen därpå diskuterades viktiga framtidsfrågor – att Svenska Kryssarklubben, S XK är ett intresseorgan för båtliv och inte enbart för segling och att få in båtlivet i den lokala politiken. I många kommuner har man inte en aning om vad långfärdssegling innebär man planerar möjligen för dagsutflykter med båtar av olika.

Intressant information framfördes om att S XK är med i en referensgrupp för att ta fram en ny sjökortsapp som kommer att bli tillgängligt för oss medlemmar.

Ett annat intressant inlägg från Miljönämnden handlade om varför vissa bottenfärger är förbjudna och hur okunniga myndigheterna är om de faktiska förhållandena i hav och hamnar. Vi lär få höra mer om den frågan.

Vi fick också information om arbetet med ny typografi och färgskala för web och trycksaker liksom förändringen av hemsidan som en del av arbetet med det nya varumärket.

Slutligen

I slutet av oktober hade vi årsmöte i Sörmland. En styrelsemedlem Leif Birch-Jensen som ansvarat för miljö och teknik avtackades och Peter Fredin välkomnades som ny suppleant men utan speciellt ansvarsområde.

Inför det nya verksamhetsåret har vi i Sörmland stort behov av hjälp med arbetet både i styrelsen och inom olika specialområden.

Vi sätter också värde på att få tillfällig, praktisk hjälp inför en kafékväll eller ett kurstillfälle.

Kontakta mig gärna!

Torbjörn Berg, ordförande

Det går också att kontakta valberedningen

Alla medlemmar i Sörmland är välkomna att i god tid före nästa årsmöte diskutera och föreslå personer som kan hjälpa till med arbetet i styrelsen för S XK Sörmland. Vi tar gärna emot informella förslag som valberedningen kan kontakta.

Vad finns och vad saknas?

I styrelsen finns det nu förutom ordförande, vice ordförande och skattmästare. Det saknas en sekreterare.

Det finns ansvariga för 24-timmarsseglingar, Hamn & farledverksamheten, Qvinna Ombord, Kretsnytt, Nyhetsbrev och övrig information, Utbildningsfrågor samt lokalen. Det saknas ansvariga för eskaderverksamhet, miljö & teknikfrågor.

Styrelseledamöternas ålder är hög, endast en är kvinna och samtliga bor i Nyköping/Oxelösundsområdet.

Valberedningen hoppas på en spridning mellan orterna i Sörmland och dessutom en representativ sammansättning av funktionärer beträffande kön och åldrar.

För att hinna kontakta de föreslagna personerna och önskar valberedningen att få in nomineringarna senast den 1:a augusti 2026.

Förslag kan skickas via e-post till: ola.larsson@sxk.se eller per telefon till: Ola Larsson 072 700 2040

Qvinna ombords segling i Kroatien i september 2025

Västskustkretsen bjöd under hösten in alla Qvinnor Ombord i Sverige till 20 platser på två Elan 50.1-båtar via det svenska företaget More Sailing.

Lördagen den 20 september åkte Titti, Lena och Katrin från Sörmlandskretsens Qvinna Ombord ner till Kroatien för att segla en vecka utanför Split.

Vi blev mäkta överraskade av att skepparna på båda båtarna bara var 19 år. De hade tidigare lång erfarenhet av jollesegling. De fick i somras en veckas utbildning till Internationell Kustskepparexamen och därefter en veckas praktik på olika båttyper som företaget har i Kroatien. Vår kapten Zoe har aldrig styrt så stora båtar tidigare men vi var alla imponerade av hur säkert hon manövrerade inne i trånga hamnar.

4

Vår värd Filippa stod för maten även om hon tidigare inte haft så stor erfarenhet av det. Hon serverade väldigt god mat som var vackert upplagd. Företaget erbjöd många måltidsförslag som värdarna kunde välja mellan. De kunde också lägga till egna förslag på måltider.

I resan ingick frukost, mellanmål, lunch och dryck som bubbel, vin, öl, läsk och vatten. Middagarna åt vi i land på någon restaurang i hamnen vi lagt till i.

På vår båt "Long Island" bodde vi tre sörmlänningar, sju kvinnor från Stockholm, Göteborg och Värmland samt värd och skeppare. Efter att vi mönstrat på båten på eftermiddagen körde Zoe och Filippa båten för motor i ca 2 timmar. Sedan lade vi oss på svaj i en

liten vik där Filippa bjöd på en uppskattad välkomstbuffé.

Den första morgonen startade Zoe före kl sju för att vi skulle hinna till den tänkta hamnen innan den blev full. Hon körde med motor och försegel. Efter frukosten fick vi hjälpte till att styra och ta fram fendrar och tampar.

Den andra dagen fick vi en hel dag med fin segling med alla segel uppe. Alla ombord var aktiva på olika sätt. Tyvärr var det för lite vind de andra dagarna. Vi fick svårt att hinna fram i tid utan att använda motorn en del av tiden.

Väderprognosen för onsdagen innehöll mycket åska och regn. Vår skeppare Zoe bestämde då att vi skulle ligga stilla hela den dagen. För att förströ oss vandrade vi 1,5 timme till en annan by där vi strosade ner till hamnen och intog lunch. Eftersom vi bestämt att äta lunchen ute och den gemensamma middagen på båten. Vi hade tur som var på rätt sida av ön. Vi fick bara regn i tio minuter. På andra sidan hade det varit översvämningar, mycket blixtar och åska. Resten av veckan bjöd på fint väder.

Under veckan besökte vi öarna Otok, Vis, Brac och Solta Ciovo. På några öar lade vi till i två olika hamnar. Flera dagar stannade vi i någon vik för lunch och bad.

Vi fick en härlig vecka med många härliga skratt och fina samtal. Det kändes som om vi hade konstanta samtal. Men man kunde också sätta sig uppe på däck och läsa eller titta på havet. Det enda vi saknade var att det blev för

lite segling. Det var ovanligt att det kom ner en hel grupp med så många vana seglare. Besättningen kunde manövrera båten på två personer. Någon kanske bytte av en enstaka gång. Alla skeppare planerade rutterna ihop och båtarna följdes åt. Det var en trygghet för skepparna att de kunde hjälpa varandra om det blev problem.

Vid pennan Katrin Andersson

Aktuella miljöfrågor

MAST

SweBoat
Sveriges Båtslagare

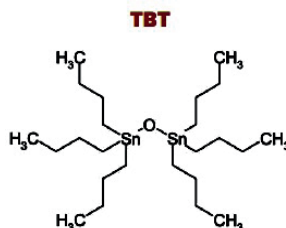
Markåtgärder mot spridning av tennorganiska föreningar
- och andra miljögifter

I samarbete med

EnviFix

MAST är ett projekt som drivs på uppdrag av Naturvårdsverket. Det har inget att göra med master på tex segelbåtar. Det handlar istället om båtars bottenfärger och konsekvenserna av dem på land och i vatten. Projektets resultat är intressant för alla båtägare och för alla båthamnar.

Bert-Ove Bejevik som är ordförande i Miljönämnden i SXK, svarar här på frågor om projektet MAST.

Vad står projektet MAST för?

Markåtgärder mot spridning av tennorganiska föreningar och andra miljögifter. Naturvårdsverket finansierar projektet.

Vilka är det som driver projektet?

SweBoat driver projektet på uppdrag av Naturvårdsverket. De har anlitat EnviFix som leverantör.

Vad är bakgrunden till projektet?

I många varv, mariner och uppställningsplatser för båtar är marken kontaminerad av metaller och andra kemiska ämnen. Ofta finns det en risk att gifter kan lakas ut i sjö eller hav eftersom platserna ligger nära vatten. När halter i marken överstiger gränsvärden kan det bli aktuellt att sanera marken.

Vilken metod används för sanering idag?

Idag har man använt sig av schaktning och deponi. Vilket innebär att stora mängder massor måste grävas upp och transporteras bort för deponering.

Vad är problemet eller nackdelen med schaktsanering?

Detta är mycket kostsamt och miljönyttan kan var begränsad eftersom massorna bara flyttas. Energiåtgången är mycket hög.

Hur agerar kommunerna i frågan?

Många kommuner avvaktar på grund av att det finns väldigt många andra platser som borde undersökas med avseende på förekomst av miljöfarliga ämnen.

Vad är syftet och målet med MAST?

Att utvärdera alternativ till schakt och deponi. Målet är att sänka kostnaderna för åtgärder och möjliggöra en effektivare och mer hållbar masshantering. Detta skulle kunna öka saneringstakten.

Vilka metoder kommer att testas?

Flera olika metoder som kemisk adsorption, solidifiering, kemisk oxidation och bindning av metaller.

Var kommer metoderna att testas?

Metoderna kommer att utvärderas på 4 mariner: Björlanda kile, Torslanda lagun, Dyvik marina och Svinninge marina.

När skall projektet vara klart?

Projektet startade 2025 och huvuddelen av jobbet görs 2025. Dock behövs det många år av uppföljning innan resultaten är klara under slutet av 2029.

Hur föreslår du att båtclubbarna ska agera tills projektet är klart?

Det bästa både för miljön och plånboken är att avvakta och inte sätta i gång någon sanering av mark förrän projektet har presenterat sina resultat 2029-2030.

SXK miljönämnd kommer att följa projektet och rapportera löpande under projektet.

Vad skall båtägare tänka på tills projektet är klart?

Båtägare bör man vara försiktig och samla upp avskrapad färg och använda dammsugare när man slipar båtbotten.

Godkända biocid innehållande båtbottnfärger för fritidsbåtar

Status 17 Augusti 2025

Tillverkare/leverantör	Kust	Produkt	Status	Förklaring av orsak
Biltema	O	Antifouling Baltic	Godkänd till 18 december 2027	Sverige godkände färgen enligt nationella regler 2017.
Biltema	V	Antifouling West	Godkänd till 18 december 2027	Sverige godkände färgen enligt nationella regler 2017
Boero Bartolomeo S.p.A.	V	Biltema Antifouling	Godkänd till 11 september 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
Boero Bartolomeo S.p.A.	V	Rafaello Norseman	Godkänd till 11 september 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
Boero Bartolomeo S.p.A.	O	Biltema Antifouling BS	Godkänd till 11 september 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
Boero Bartolomeo S.p.A.	O	Raffaello Baltic	Godkänd till 11 september 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
Chugoku Paints BV	V	Seajet 031 Samurai	Godkänd till 26 februari 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
Hempel	V	Hempel Basic	Godkänd till 30 november 2025	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
Hempel	V	Hempel Classic 71220	Godkänd till 30 november 2025	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
Hempel	V	Mille Xtra	Godkänd till 30 november 2025	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
Hempel	V	Hard Racing Xtra	Godkänd till 30 november 2025	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
Hempel	V	Mille vit	Försälj & användningsförbud.	Ansökan om godkännande enligt BPR avslogs 28 juni 2024.
Hempel	O, V	Mille Light Copper	Godkänd till 30 november 2025	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Inväntar beslut.
Hempel	V	Hard Racing Copper	Försälj & anv.förb. fr. 11/7 2025	Ansökan om godkännande enligt BPR avslogs 28 juni 2024
Hempel	V	Hempel's Mille NCT 7173A	Godkänd till 18 december 2027	
Hempel	O, V	Hempel's Mille NCT 7173B	Godkänd till 18 december 2027	Sverige godkände färgen enligt nationella regler 2017
Hempel	O, V	Hempel's Mille NCT 7173C	Godkänd till 18 december 2027	Sverige godkände färgen enligt nationella regler 2017
International	V	Cruiser Polishing Antifould	Godkänd till 20 maj 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
International	O, V	Cruiser One	Godkänd till 23 juni 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
International	O, V	Antifouling	Godkänd till 23 juni 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
International	O, V	Fabi One	Godkänd till 23 juni 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
International	O, V	SeaSea Antifouling Co plus	Godkänd till 23 juni 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
International	V	VC17m	Försäljnings- och anv.förbud	Ansökan om godkännande enligt BPR avslogs 28 juni 2024.
International	O, V	Trilux Propeller	Godkänd till 20 maj 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
International	V	Micron Superior	Godkänd till 11 september 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
International	V	UniPro EU *) klass 2	Godkänd till 11 september 2026.	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.
International	O, V	Trilux Hard Antiflouling	Godkänd till 20 maj 2026	Utvärdering pågår i annat land. Inväntar slutförd utvärdering. Förlängs 1 år taget.

*) Behörighetsklass 2: endast yrkesmässig användning

Tillverkare/leverantör	Kust	Produkt	Status	Förklaring av orsak	Godkänd enligt BPR i länder
Jotun	Seaguardian		Försäljnings- och anv.förbud	Jotun återkallade ansökan 1 september 2023	
Jotun	NonStop EC		Försäljnings- och anv.förbud	Jotun återkallade ansökan 1 september 2023	BE, DK, GR, NO, LT och DE
Jotun	Pengiun NonStop Low Cu		Försäljnings- och anv.förbud	Jotun återkallade ansökan 1 september 2023	
Jotun	NonStop VK White/Grey		Försäljnings- och anv.förbud	Jotun återkallade ansökan 14 december 2023	
Jotun	Nonstop VK		Försäljnings- och anv.förbud	Jotun återkallade ansökan 1 september 2023	BE, DK, GR, NO, LT och DE
Jotun	Racing VK		Försäljnings- och anv.förbud	Jotun återkallade ansökan 1 september 2023	BE, DK, GR, NO, LT och DE
Jotun	Racing VK White/Grey		Försäljnings- och anv.förbud	Jotun återkallade ansökan 14 december 2023	
Jotun	Aqualine VK Spray		Försäljnings- och anv.förbud	Jotun återkallade ansökan 14 december 2023	

Data är hämtade från KEMI:s hemsida <https://www.kemi.se/rad-till-privatpersoner/kemikalier-i-hemmet-och-pa-fritiden/batbottenfarger/godkanda-batbottenfarger-for-fritidsbatar-pa-vastkusten>

Fortsättning på seglingen med PerMonick

Ystad – Åhus

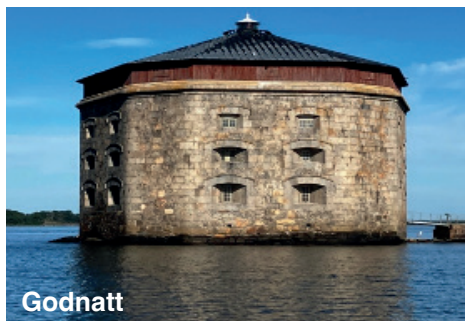
Den 25 juni kl 08.30 lämnade vi Ystad med kurs norrut. Det blåste 7–0 m/s och vi skulle ha medvind/halvvind hela vägen. Vi seglade med full stor och en bit av genuan utrullad. Dagens mål var Skillinge. När vi närmade oss hamnen ökade vinden till 12 m/s och 15 i byarna. På slören gjorde vi stadigt över 7 knop. Maxfarten på etappen blev 8,2 knop, men då hade vi lite hjälp av dyningen.

Skillinge är en ganska liten hamn med få gästplatser. På morgonkvisten kommer kom invånare i morgonrock och tog sig ett bad vid piren. Vi badade inte eftersom temperaturen var 8,5 grader! Morgondagen därpå var det spegelblankt när vi tuffade ut ur hamnen. Det blev motorgång hela vägen till Åhus som var målet för dagen. Det kom lite vind först när vi svängde in i den prickade leden in till hamnen.

Åhus – Karlskrona

Från Åhus gick vi till Karlshamn där gästen Malte väntade. Vi seglade för bara storseglet i medvind/halvvind i 10 m/s. Vi tog vägen mellan fastlandet (Nogersund/Hörvik) och Hanö. Vi passerade grunden Laxören, där TT-färjan skrapade botten den 23 oktober 2023 när de trodde sig befinna flera sjömil utanför Hanö. Eftersom de litade blint på en plotter i dimman girade de därefter, som de trodde, in i farleden till Karlshamns terminal när de i verkligheten girade rätt in i ett stort grundområde norr om Hörvik. Det blev en dyrbar oljesanering efter den missen.

Tillsammans med Malte kom det varma vädret. Vi lämnade Karlshamn och seglade till SXK-bojen Arpö strax innan Hasslöbron.

Dagen därpå beställde vi broöppning och seglade in till Karlskrona. På väg in till gästhamnen passerade vi kanontornet Godnatt. Det var tänkt att sex kanontorn skulle byggas och fungera som inre befästning för skydd av örlogshamnen. Bygget startade år 1857 och var klart 1863. När tornet var klart hade utvecklingen av kanoner gjort att tornet blev omodernt och bara två torn byggdes. Numera kan man hyra tornet som festlokal.

Karlskrona – Sandhamn

När vi lämnade Karlskrona den 2 juli var havet spegelblankt. Då passade vi på att ta oss till Utklippan per motor. Det låg bara fyra båtar i bassängen på Norraskär när vi kom fram. Ett par båtar lämnade under dagen och fyra till kom in, så det var gott om plats. Vi lånade en av roddbåtarna och tog oss till Södraskär där fyren och de övriga byggnaderna finns. Vi kunde promenera över ön och hade god utsikt mot de låga skär där sälarna låg och råmade.

Det var mycket sjöfågel, mest olika arter av trutar som häckade på ön. På skyltar kunde man läsa vilka områden man skulle undvika, även om det inte uttryckligen kallades "fågelskyddsområde".

Hamnbassängen på Utklippan, stor som en fotbollsplan, sprängdes ut under tiden 1937 till 1942 för att fungera som nödhamn för yrkesfiskare. Bassängen har helt plan botten, så det är långsides förtöjning som gäller. Det går att komma in till hamnen från både öster och väster, vilket är praktiskt när vinden ligger på.

Efter en lugn natt seglade vi vidare norrut de 10 sjömil till Sandhamn.

Sandhamn – Kalmar

Den 5 juli seglade vi den korta biten till Kristianopel. Vinden rev i ordentligt när vi närmade oss hamnen, men inne i hamnbassängen var det lugnt och varmt. Kvällen ägnades åt TV-tittande (via datorn) när Sveriges damer vann över Danmark.

Vi avseglade redan klockan 5 på morgonen med målet Kalmar. Regnet

och vinden skulle öka betydligt under eftermiddagen vilket gjorde att vi valde tidig uppgång. Vinden var SSV 5 m/s när vi startade, så vi körde med saxade segel. Det blev 25 sjömil med spirbommen uppe i ökande vind. De sista sjömilerna var vinden 10–12 m/s i byarna. Farten var 7 knop i plattlänsen med en medström på 0,5–1,0 knop.

Gästhamnen i Kalmar var nästan full. Flera båtar låg utanpå en annan. Själva hittade vi en ledig boj precis vid Hotell Packhusets frukostservering.

Kalmar – Mönsterås

Från Kalmar hissade vi segel och sträckte den korta biten till Stora Rör.

Efter en lugn natt i Stora Rör följde vi Ölandskusten upp till Borgholm. Det var ganska fullt i gästhamnen över natten.

SMHI började varna för nordliga vindar upp mot stormstyrka med regn. Vi valde därför att segla över till fastlandet och gå in till Mönsterås, som är en skyddad hamn vid nordliga vindar.

Mönsterås

När vi passerat Lilla och Stora Vippholmen lämnade vi farleden och gick in mot Blankaholm. Det var spännande att se vad som hänt där sedan sist. För flera år sedan var Blankaholm verkligen på dekis, särskilt sedan det stora hamngasinet brunnit ner. Men det unga par som tog över har verkligen ryckt upp hamnen och tagit över Gästgiveriet och Handelsboden. Det gamla servicehuset ska renoveras men "servicevagnen" är helt OK.

I Mönsterås kunde vi lägga oss utmed kajen längst in i hamnen. Där låg vi tryggt under natten när det ösregnade och blåste. Dagen därpå ökade vinden. I Kalmarsund noterade SMHI:s mätstation i Kalmar de högsta vinststyrkorna i flera timmar: 20 m/s rätt in i hamnen.

Mönsterås – Västervik

Morgonen efter ovädret körde vi den trånga farleden mellan Påskallavik och Oskarshamn. Det är ett fantastiskt skärgårdavschnitt. Men man kan inte ha en så djupgående segelbåt för att passera.

Den 14 juli lämnade vi Oskarshamn i fint väder. Vi valde att gå inomskärslederna från Oskarshamnsbukten till Oskarshamns Kärnkraftverk. Det är bra att ha fint väder första gången i de två skärgårdavsnitten. Leden slingrar sig mellan prickarna – men alla utgrundningar är inte markerade med sjömärken. Man måste verkligen följa med i sjökortet/plottern. Mellan de två avsnitten går farleden in till Figeholm. Men den trevliga hamnen hoppade vi över i år. Eftersom vinden var rätt emot gick vi för motor. Det är inte läge att kryssa i den farleden.

Den 15 juli seglade vi ut från Blankaholm. Vi tog lunch vid en av SXX-bryggarna vid Spårö innan vi fortsatte in till Västervik. Nu mötte hamnkaptenen redan vid infarten till gästhamnen och vi blev anvisade en plats mellan bommar på insidan av den yttre bryggan. Där låg vi bra med det flytande hotellet akterut och på bekvämt avstånd till det flytande servicehuset.

I Västervik blev vi liggande i flera dagar. Monica tog bussen hem för att jobba några dagar. Malte och jag tog en kortare seglingstur på ett par dagar, seglade tillbaka och tittade på fotbollsmatchen där Sverige åkte ur turneringen. Sen mönstrade Malte av och tog bussen hem. Själv sprang jag på bekanta från förra årets SXX-eskader i Mariehamn, Åke och Ann, som nu kommit seglade från Visby. Det blev mycket båtsnack kvällen lång. Sent på kvällen kom Monica tillbaka med den sena bussen.

Västervik – Oxelösund

Nu blev det varma dagar, både i luften och i vattnet. Grönalger hade vi sett sedan Kalmarsund men nu var det tjocka lager. Vi svajankrade innanför

Jungfruskär – där kan man alltid hitta en bra ankarplats.

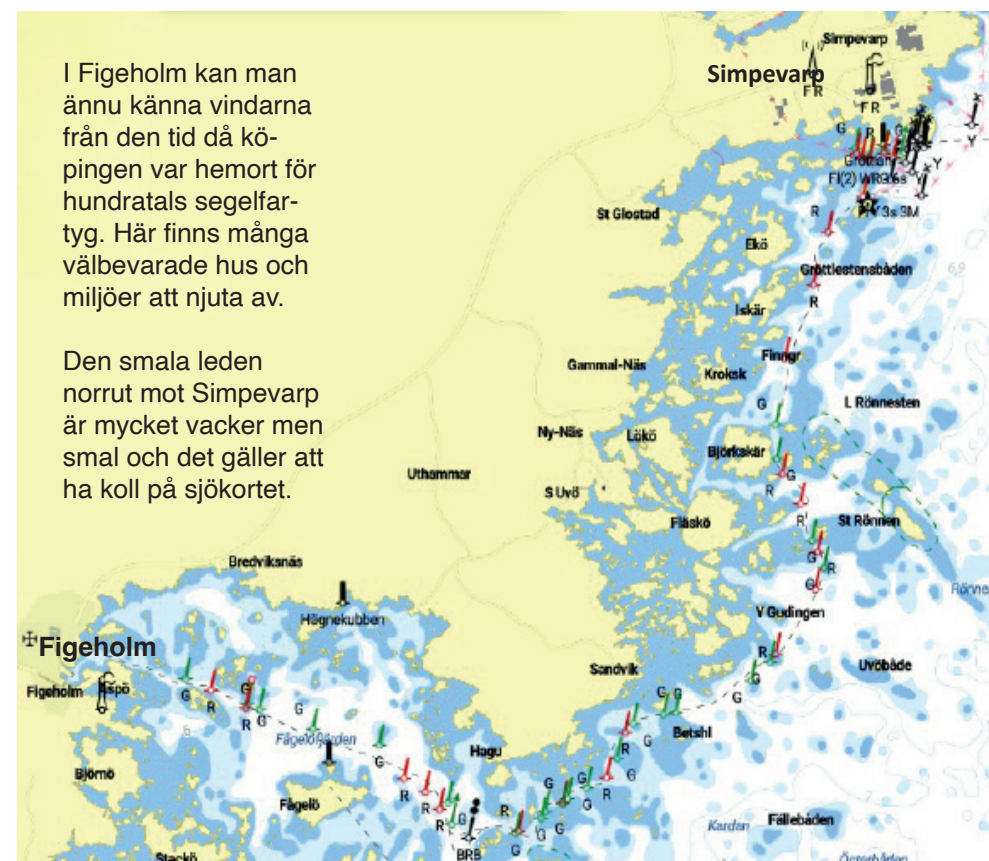
Dagen därpå seglade vi in till Valdemarsvik. Hamnen är sedan några år upprustad ordentligt med bra och väl tilltaget servicehus för gästbåtarna och för husbilarna.

Dej 21 juli seglade vi till Lunda utanför Arkö, med lunchstopp vid Håskö. Det var många båtar som låg på svaj eller landförtöjda vid Lunda. Det blåste en frisk nordostlig vind, så det var svårt att hitta en läplats. Vi ankrade på svaj, aktiverade ankarlarmet och monterade

upp ankarlanternan. Det blåste hela natten men vi låg kvar på samma plats när vi vaknade på morgonen.

Nu var de bara sista biten kvar, över Bråviken. Det gick en lång dyning in i viken, som väl tagit sats från Finska viken samtidigt som det bildats nya, kortare, vågor som gick lite på tvärs mot dyningen. Så det blev en guppig finalfärd över till Oxelösund. GPS:en räknade ut att vi tagit oss 745 sjömil under de 48 dagar vi varit ute och seglat.

Vid pennan Per Johansson

I Figeholm kan man ännu känna vindarna från den tid då köpingen var hemort för hundratals segelfartyg. Här finns många välbevarade hus och miljöer att njuta av.

Den smala leden norrut mot Simpevarp är mycket vacker men smal och det gäller att ha koll på sjökortet.

Glimtar från seglingen till Rigabukten 2003

Hävringe försvinner bakom oss.

Vi startar med en tuff kryss från Broken mot Hävringe. Därefter blir det långa, knallblå och svepande vågor mot Fårösund. Vinden är sval men en omgång långkalsonger åker av efter hand.

Så småningom skymtar land som två blågrå konturer skilda åt av ett ljusare sund.

Under cykelturen på Fårö blommar tusentals blommor längs vägkanterna. Vi ser betande får, lavtäkta milstenar, svarta raukar och väderkvarnar. På den steniga strandvallen vid Helgomannen står klungor med vindpinade båthus.

På väg mot Lettland nästa dag är det plattläns och gamla dyningar. I sakta

I hamnen i Ventpils är det ständigt buller.

mak vagnar vi fram mot den ljusblå horisonten som bryts av två vita segel.

Efter tolv timmar ökar vinden och de brusar om stäven. Horisonten bryts av oljecisterner och lyftkranar.

Den röd-vita inseglingsbojen syns tydligt på håll och de övriga är lätta att hitta. Inseglingen är snabb och hård. All kraft går åt att hålla båten. Det är skönt att komma innanför vågbrytarna.

I hamnen är det ett ständigt brus från de omgivande fabriksbyggnaderna och enstaka metalliska ljud från varvet mitt emot. Det är stor kontrast mellan den vardagliga hamnverksamheten med lastning och lossning och de stillaliggande fritidsbåtarna.

Fyren vid Kotka rags.

I den äldsta delen av stan dominerar trähus i två våningar med flagnande färg men fina snickeridetaljer. Ofta finns en butiksdörr i hörnet med direktingång från gatan och en minimal skylt.

Efter några liggedagar seglar vi norrut från Ventpils. Det går undan mot udden vid Kolka. Regnskurar kommer och går. Vid inloppet till Rigabukten blir de stålgrå vågorna allt beskedligare. men brusar fortfarande runt stäven.

Men utanför Kolka är det stopp. Vindarna snurrar runt. Havet är blankt. Fyren dyker upp och försvinner i regnbyarna. Det är vackert och fängslande men också skrämmande. Vi måste ju runda fyren! Efter en timmes motorgång kan vi segla. Regnet hade upphört. Molnen bjuder på ett fantastiskt skådespel med regnstrålar och regnbågar. Kusten försvinner i dis.

Tunga regnmoln över Rigabukten.

Vi ser inte anöringsbojen vid Roja men hittar in ändå. Fabriksskorstenarna lyser röda när solen bryter igenom diset. Småbåtshamnen i flodmynningen ligger invid en bro. Det är lördag, marknad och folkfest. Fyrverkerier lyser upp i den mörka natten.

På söndagen är det tyst och folktomt.

Den planerade seglingen mot Riga avbröts efter fyra timmar. Vindarna är emot oss. Vi kommer ingenstans varken för segel eller motor. Riga radio varnar för ökande vind.

Vi söker "nödhamn" i Mesrags. Den ursprungligen ganska stora hamnen är sliten och övergiven. Längst in ligger några fiskebåtar. För fritidsbåtar finns några rostiga och gnisslande pontoner som rör sig upp och ner hela tiden. Det blir många springtampar för att ligga drägligt.

I en barack på land kan man koppla in el och använda toa och dusch även om det inte finns mycket vatten och luktar mögel.

Den slitna hamnen i Mesrags.

Fiskeredskap och måsar på och ovanför den långgrunda sandstranden i Enguru.

På eftermiddagen tar vi oss till Engore och lägger till vid ett gammalt flytande badhus. Det har en gång varit stiltigt men nu flagnar färgen och elledningarna hänger som gardiner på fasaderna.

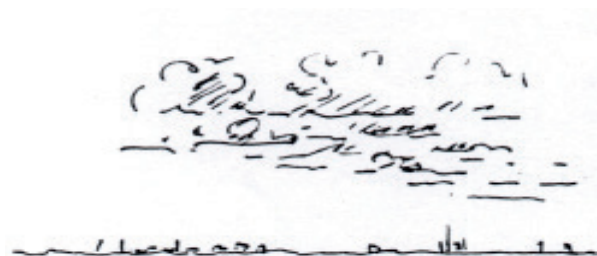
Mängder av måsar skriar över hamnbassängen. Små öppna fiskebåtar med osande dieselmotorer har just kommit in med sin fångst. Männen har stickade mössor och tröjor och rejäla oljeställbyxor.

Den lilla affären nära hamnen var utmärkt. Vi fyllde varsin papplåda med varor före avseglingen mot Riga. Vinden har mojnät och Engure försvinner som en ljus fläck mot det mörkare landet bakom oss.

Så småningom avtecknar sig kranar och silos mot horisonten. Vi hittar den rostiga och oansenliga angöringsbojen

och kan börja den långa inseglingen. Vi passerar hamnanläggningar av olika slag, grönskande träd och folk som metar. Seglarklubbens hamn har fina bryggor, pontoner, bojar och bommar, ständig vakt, fina duschar och toaletter.

Med cyklarnas hjälp tar vi oss runt i mångmiljonstaden. Den finaste vägen går utmed floden förbi moderna och halvgamla höghus och broar till marknadsplatserna nära järnvägsstationen. Den enklare marknaden ligger nära floden. Där säljs allt från rostiga el-prylar till blåbär och smultron samt kläder av uråldrig modell. Troligen får vem som helst sälja prylar. På den mer organiserade marknaden finns både uppbyggda stånd, försäljare som sitter på en pall med sina varor framför sig och en saluhall inomhus med kylda utrymmen för mejerier mm.

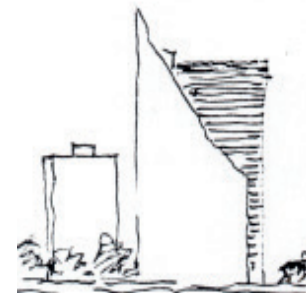
Rigas höga kranar och silobyggnader syns på långt håll.

Marknaden är välbesökt.

Kullerstensgata i gamla Riga.

Höghus intvid floden.

Duvor och solparasoller.

Det är svårt att ta sig fram på cykel mellan stånden och mängden av människor som handlar eller endast flanerar. Med livet i behåll lyckas vi ta oss ur marknaden och över bussgatorna till järnvägsstationen. Man fick ha is imagen och snabba ben!

Den medeltida staden är nästa besöksmål med fältstensknaggiga gator, medeltida hus, jugendhus, kyrkor och öppna platser. Allt med en härlig blandning av gammalt och nytt, nyrenoverat och förfallet, parker och alléer.

Under den sena eftermiddagen cyklar vi länge utefter floden för att försöka få tag på nya båt batterier i något industriområde. Det lyckas till slut!

Dagen avslutas med en orgelkonsert i S:t Johns kyrka. Den unga japanska organisten tar i så att det dånar under valven. Maffigt!

På kvällen kan man höra gnisslet från godstågen som växlar bredvid seglarhamnen men för övrigt är det lugnt.

Sista dagen i Riga tar vi lokaltåget till

Jurmala som en gång var en badort som ofta gästades av den ryske tsaren.

Där är kulturfestival. En lettisk/rysk grupp dansar folkdans och kosackdans. Längs huvudgatan är det marknadsstånd med hantverk, matvaror, smycken, grönsaker, frukt och godis. Högtalarmusiken dånar. Längs stranden flanerar flera generationer finkläd-da familjemedlemmar tillsammans.

Vid pennan Ann Mari Westerlind

Dagen därpå lämnar vi Riga och drar norrut mot Runö först med motor och senare med segel och en härlig halvvind.

Fortsättning följer i nästa Kretsnytt!

Tack för att just du är kund hos oss!

Med din hjälp har vi kunnat stötta, hjälpa och stärka hundratals föreningar och organisationer i vår del av Sörmland. Bara de senaste tio åren har vi återinvesterat över **80 miljoner kronor** i den plats som du och jag kallar hem.

Tillsammans gör vi Sörmland ännu bättre!

Vill du också bli kund? Besök något av våra kontor eller ring oss på 0771-350 350.

Välkommen!

Sörmlands Sparbank

**Svenska
Kryssarklubben**
Sörmland

Styrelsen 2025-2026

Ordf, Program & Utbildn: Torbjörn Berg
070 - 883 63 48
torbjorn.berg@sxk.se

V ordf & 24-timmars: Hans Gustavsson
070 - 524 67 91
hans.gustavsson@sxk.se

Skattmästare: Per Johansson
070-34 50 715,
per.johansson@sxk.se

Info/Kretsnytt & Qvinna Ombord:
Ann Mari Westerlind
076 - 103 54 54
ann-mari.westerlind@sxk.se

Hamn & Farled & Nyhetsbrev:
Matts Andersson
070 - 815 83 47,
matts.andersson@sxk.se

Suppleant: Peter Fredin
0708-38 540 83
p_fredin@iclod.com

Ledamot & Lokalfogde: Mats Haking
070 - 511 53 89
hakingsbygg@gmail.com

Hemsida: www.sxk.se/sormlandskretsen
Facebook:
facebook.com/SxkSormlandskretsen

Bankgiro: 815-5616, Swish: 123 680 71 92

Nya medlemmar

Ann-Louise, Göran & Minna Moberg,
Vendelsö
Christer Nyberg, Stockholm
Anna Sievertz, Skarpnäck

Kretsnytt nr 4, dec 2025

Årgång 34

Ansvarig utgivare: Torbjörn Berg
Fredövägen 21, 611 92 Nyköping
Redaktör: Ann Mari Westerlind

I detta nummer

Framsida: Hamnen på Hävringe
Sid 2 Från min horisont
Sid 4 Qvinna Ombord i Kroatien
Sid 6 Miljöfrågor - MAST-projektet
Sid 8 Godkända båtbottnfärger
Sid 10 Fortsatt segling med PerMonick
Sid 12 Glimtar från segling till Riga
Sid 19 Info om SXX i Sörmland

Annonsspriser:

Helsida 750 kr/nr, Halvsida 400 kr/nr,
Kvartsida 250 kr/nr.

På gång i Sörmland

**Kafékvällar om
mörkernavigering
13 och 27 januari 2026
i lokalen**

OBS!

**Info om nya aktiviteter kommer i
Nyhetsbrev**

**Du som inte fått något Nyhetsbrev
tidigare anmäl din e-postadress till
ann-mari.westerlind@sxk.se.**

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska
Kryssarklubben

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunskap, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla de bästa båtförsäkringarna och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i Svenska Kryssarklubben försäkrar du din båt extra förmånligt, utöver andra rabatter såsom förarintyg.

Sedan 1967 har vi tryggt båtägare och båtklubsmedlemmar i hela landet, så nästa gång när vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig